

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY, I LITERACKI POSWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja, № 28, telefon № 50, ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja, № 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-jej. Cena 3 k.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8-9 wieczorem.

Na święta Browar K. SZWEDE w Częstochowie

Poleca trwałe i niezrównane w smaku PIWA:

EXPORTOWE, PILZEŃSKIE (jasne) stołowe, FENIX (ciemne)
Sprzedaż we wszystkich handlach kolonialnych, restauracjach i piwiarniach.

Wobec ustawicznych naśladownictw etykiet butelkowych przez okolice browary konkurencyjne uprasza się Szanownych Odbiorców o zwracanie bacnej uwagi na markę fabryczną, umieszczoną na etykietach i wypaloną na korku.

Księgarnia M. LIPSKIEJ bez Filji

CZĘSTOCHOWA, II Aleja, № 23.

Poleca WIELKI WYBOR NUT
Na miejscu PIANINO
S. BANASIKOWSKIEGO.

Dr. P. SZANIAWSKI

ul. Teatralna nr. 26 dom Sz. Kindermana
№ telefonu 432.

POWROCIL.

przyjmuje jak dawniej do 10-jej rano
i od 4-6 pp.

Dr. Paweł BROSIATOWSKI

Nowy-Rynek Nr. 3. — Telefon Nr. 34.
ChOROBY SKÓRNE I WENERYZACJE.
Przyjmuje od 8-11 r. i od 3-7 p.p.
Panie od 2-3 po południu. — Stosuje
wstrzykiwanie wstrzykiwanie Salvarsanu (NATA 606).

*

Całowałbym Twoje
Cudne ust korale,
I snów roit roje
W namiętności szale...
Upoibym duszę
Upoibym ciało—
Ciagleby mi ciebie
Było, dziewczę, małol.
Całowałbym zawsze
Z chęcią równie szczerą,
Gdybyś była czarką
z Szustowa Maderą!..

Dla jedności ludów.

Rok minął od czasu, gdy p. Emil Arnaud, prezydent „Międzynarodowej ligi pokoju i wolności”, na londyńskim kongresie ras wygłosił zasady prawa narodów:

1) Nie będziesz prowadził wojen, 2) nie wolno ci wszczynać walk zaborczych, 3) samorząd narodów jest nienaruszalny, 4) między narodami winna istnieć jedność i t. d.

Krótko mówiąc, p. Emil Arnaud wygłosił kodeks przepisów, do którego stosować się mają ludzie na wszystkich krańcach szerokości południowych, północnych, kąsięzycowych.

Wreszcie po jednogłośnie uchwale, przedstawiciele ras postanowili stworzyć trybunał przedstawicieli wszystkich ludów, po czterech z każdego narodu. Trybunał godziłby spory sąsiedzkie i po chrześcijańsku wymierzał sprawiedliwość poważnym.

Pan Emil Arnaud ma zwolennika w Paryżu, profesora uniwersytetu sorbońskiego M. Ch. Selgnobos'a, który od lat wielu piórem i mową zdobywa popularność drugiej instytucji o nazwie bardziej republikańskiej pod mianem „Syndykat narodów”.

Mysł pokój powszechnego od dawna ożywiała najszlachetniejsze umysły cywilizowanej Europy. W tej nadziei Napoleon III chętny dawał posuch powstającym narodom, a lubo nie zawsze pragnienia jego i zamary osiągi cel

zamierzony—to należy to raczej przypisać dyplomacji paryskiej,—a nie samemu cesarzowi, któremu przywiecała idea powszechnej wolności ludów w Europie i hasło wzajemnego porozumienia narodów.

Hasło to w sposób bardzo praktyczny, rozwiązał Nowy Świat i pomimo wielkich różnic rasowych zbratanie się wzajemne narodów, zamieszkujących Amerykę Północną, zostało w całej pełni przeprowadzone przez konstytucję Stanów Zjednoczonych.

Amerykane jednakże sięgają dalej, bowiem w Waszyngtonie istnieje zdawać się biuro panamerykańskie, obejmujące swoimi wpływami wszystkie ludy, zamieszkujące drugą półkulę.

W ślad za urzędzeniami amerykańskimi redaktor „Friedenswarte”, A. H. Fried, laureat nagrody Nobla, zaprojektował założenie podobnego związku w Europie.

Profesor Seignobos nadaje związkowi wygląd realny, ustanawiając jego siedzibę w Paryżu. Odczyt—wystawy międzynarodowe, organ związkowy, trybunał—oto w zarzysie środki mające nieść pomoc uciesionym, gromić ciemiężycieli szafować sprawiedliwość pokrzywdzonym i pod pręgierz stawić krzywdzieli.

Biuro już założone i członków co nie miara—wszyscy laureaci nagród Nobla za działalność pokojową przyrzekli swój współdziałal, poeci, artyści, ministrowie, dziennikarze, uczeni, odkrywcy, politycy—gotowi do działania.

Oby ludzkość nie zbyt długo czekała na wyniki tych usiłowań! Oby przedtem jeszcze, miast fałszywych pokojowe, nie zagrały światu surmy bojowej!

Komplikacje rosyjsko-tureckie.

Wobec nadchodzących z wielu stron alarmów wojennych szczególniejsze zainteresowanie obudzić musi zamieszczona w „Now. Wr.” korespondencja z Tyflisu:

„Z obu stron granicy rosyjsko-tureckiej — czytamy tam — panuje złowieszcze ozywienie. Wzywający sposób postępowania Turcji, która w ostatnich czasach zupełnie ignorowała przyjacielskie uwagi Rosji z powodu dwuznacznego zachowania się rządu otomańskiego w zachodniej części Azerbejdżanu, musiał zwrócić naraz uwagę. Turecka okupacja prowincji Urmijskiej, całkiem niepotrzebne Turcji terytorium perskiego, ombyślona była w tym jedynie celu, aby wykonać przez to początek

przygotowanego planu kampanji rosyjsko-tureckiej. Plan ten opracowany już był przed tureckim przewrotem politycznym przy pomocy instruktorów wojennych, dostarczonych uprzejmie przez jedno z mocarstw europejskich. Według tego planu Turcja zamierza zadać nam pierwszy cios za pomocą swego oddziału urmijskiego, dość poważnego ilościowo. Gdyby nawet obecnie dało się zapobiedz startu zbrojnemu za pomocą wyjaśnień dyplomatycznych i układów pokojowych, to na tem wszystko się jeszcze nie skończy. Myśl o wojnie z Rosją tkwi tak głęboko każdego turka, że rząd turecki zawsze w końcu będzie musiał ustąpić woli narodu.

Najpoważniejsze oddziały tureckie, złożone ze wszystkich rodzajów broni, skoncentrowane są, oprócz okręgu Urmijskiego, zabranego Persji, w następujących miejscowościach na terytorjum tureckim: w Erzerumie, Bajazecie, Wanie i ufortyfikowanych punktach: Hasan-Kala, Chuy-Kala i Bergeny-Kala; przychem wojska tych trzech punktów mogą szybko otrzymać pomoc i pierwsze z Erzerumu (35 wiorst), drugie z Bitlisu (143 wiorst) i Mussy (92 wiorst). Z Bajazetu do rosyjskiego Igdyru jest tylko 51 wiorst, z Bergeny-Kala do Igdyru 147 wiorst, z Hazan-Kala do Sarykamysza 107 wiorst.

Według planu tureckiego oddział z Choi ruszy na Nachiczewan i Basznarzew, czyli na północny-wschód i na północny-zachód; o tem świadczą wszystkie przygotowania tureckie. Oddział z Hasan-Kala najprawdopodobniej wykona fałszywą dywersję w kierunku Sarykamysza; a w istocie posunie się głównymi siłami na lewo, ku Olty w okręgu Karskim. W północnym okręgu, najbliższym okręgu Batumskiego, wybitną rolę odegrał miast tureckie: Giuniusz-Chane, mający niezłą drogę gruntową, i Bajbart, położony w odległości 28 wiorst od Giuniusz-Chane. Oddział (na razie nie wielki, ale mający otrzymać następnie posiłki), który stoi we wsi tureckiej Ardos, będzie oczywiście pchnięty na rosyjski Karanergan położony o 28 wiorst od Ardosa.

W Ałszkercie Turcy wznoszą jakieś tymczasowe fortyfikacje; już w początkach lutego były tam przywiezione całe partie drutu kolczastego, wysłane z Bajazetu przez Kara-Chilize. Między Ardosem a Hasan-Kala odbywały się niedawno znaczne manewry wojenne pod kierownictwem dwóch instruktorów niemieckich; manewry rozpoczęły się bardzo pięknie, ale potem jakiś oddział pomógł się i wytworzył się chaos.

Przebieg granicy przez znaczną część tureckich sił wojennych z oddziału chojskiego ma się odbyć w okręgu powiatu Zangurszkiego w gub. Elizawetpolskiej. Kolej żelazna Zakaukaska ma być przecięta niedaleko od stacji Ewlach. Jednocześnie z pierwszemi operacjami wojennemi postanowione jest wysłanie emisariuszów w celu poruszenia przeciwko Rosji mahometan kaukaskich. Turcy bardzo liczą na nagromadzeniu wśród narodków kaukaskich materiał palny i

są pewni, że islam zjednoczy wszystkich prawowiernych.

W gubernji Erywańskiej można spodziewać się ruchu Turków wzdłuż jeziora Gokcza ku Delizanowi. Nie będzie niespodzianką ruch na Geriuzu w gub. Elizawetpolskiej i nawet ku Szuszy, chociaż jest to mniej prawdopodobne ze względu na położenie geograficzne Szuszy, trudno dostępnego od południa.

Według wiadomości z Dagestanu, ludność miejscowa jest stosunkowo spokojna i nie daje się wśród niej zauważyć wrzenia. W każdym razie, czemkolwiekby groziła nam przyszłość, jakakolwiek formę przybrałyby nadal stosunki rosyjsko-tureckie, jest rzeczą pożądaną, że my nie śpiemy i przygotowaliśmy się zawczasu.

Takim optymistycznym akordem kończy swą alarmującą korespondencję tyfliski informator organu petersburskiego. Niedaleka zapewne przyszłość okaże czy jego informacje istotnie zgodne są z rzeczywistością.

Dwa światy w jednym.

W nr. 12 warszawskiego tygodnika obrazkowego „Świat” widzimy dwie ciekawe ilustracje.

Stronica jedenasta. Panowie polują. Dziesięciu magnatów polskich z bronią w dłoni, a wszyscy butnie wnoszą głowy nad rezultatem trzydniowej pracy: sto pięćdziesiąt dzików pokotem padło im do nog.

Pańskie, magnackie zdobycze... Wyrywani z beczynności i lenistwa arystokraci polscy spędzają kilka dni i nocy w sleepingach przybyli do przepysznych kniej litewskich z najodleglejszych zakątków kraju, aby się bawić... Zabrzamiały lasy pobudką rogów litewskich, utytułowani panowie angielskie przywdziali kostiumy, jako naganek trzysu ludzi spędzono i dalejże w knieje: panowie do czynu!

A choć tego lub owego polowanie umczy — w kościach kawalerskie strzykają grzeszki—lub krew błękitna ledwie w zylach tętni: — Trudno, mówią, trza wytrwać, trza reprezentować naród.

Boć fotografa ze sobą zwieźli, zdjęcie do pismu pójdzie—poczywiw El ich w rymy ustroi i Polsce w chwale okaze.

Pozatym cóż czynić z czasem tutaj, w kraju, skoro już „wypada” tkwić na ziemi ojczystej?..

Nakoniec jest w polowaniu i nieco poezji.

— Jakże je pięknie nam w „Sobolu i Pannie” opisano... Przypominają się do brodzieju mój, dawne, lepsze czasy, lowy księcia Panie Kockhanku kiedy to jeszcze, chłop znał swe miejsce...

Oto świat „poezji” karta z życia polskiego.

Ala odwrócić ją... Warszawa. Sala Muzeum Przemysłu i Rolnictwa. Setki głów jedna tuż przy drugiej. Patrz na nas omyła, w których maluje się skupienie i uroczysty nastroj pracy.

Chłop polski przybył z najdalejszych zakątków ziemi do stolicy, aby przez trzy

TEATR MIEJSKI KINEMATOGRAF PARYSKI II Aleja № 19.

W czwartek, piątek i sobotę jako w ostatnie dni Wielkiego tygodnia. Przedstawień nie będzie. W niedzielę wspaniała świąteczna, Zmiana programu.

TEATR „ODEON”

II-ga Aleja № 43. — Telefon № 4-77. W. Krzemińskiego. Najstarszy w Królestwie. W czwartek, piątek i sobotę jako w ostatnie dni Wielkiego tygodnia. Przedstawień nie będzie. W niedzielę wspaniała świąteczna, Zmiana programu.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEZBIARSKO-KAMIENIARSKI i SZTUKATORSKI
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
WYKONUWA RZĘBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE i KOŚCIELNE.

Częstochowa III Aleja dom własny Egzystuje od r. 1887 Telef. 260. Fabryka posadzki cementowej na chodnikach i stocznice wszelkich wyrobów z cementu. CENY NAJPRZYSTĘPIJSZE.

Stanowczo mówię ci, że najlepsze w smaku
PIWA BAWARSKIE, PILZEŃSKIE i KULMBACH
Tow. Akc. Browaru Parowego **Haberbusch & Schiele** w WARSZAWIE.
Poleca: Skład **W. Skalskiego**, w Częstochowie, Szkolna № 11. — Telefon № 222.

Siatki stalowe, jednolite, z metalu rozciąganego (Metale Déploye, system Critall'a) specjalnie używane do budowy: **SUFITÓW, SCIAN DZIAŁOWYCH** oraz do robót **SZTUKATORSKICH i WSZELKICH OGRODZIEŃ**.
Przy budowie sufitów, siatek z metalu rozciąganego zastępują w zupełności **drewnianą podsufitkę i trzcinowanie, obniżając jednocześnie koszt s u f i t u**, oprócz tego wszelkie konstrukcje wykonywane z tych siatek są: **doskonale izolują głoś i ciepło i zabezpieczają od gnieźdzenia się robactwa.**
Oferty i katalogi — na żądanie. Dostawa natychmiastowa ze składu
ZDZISŁAW RYLSKI w Częstochowie, Aleja II 33, telefonu 93.

B. Wiśniewski

W CZĘSTOCHOWIE,
Cerkiewna 11, — tel. 385.

POLECA: Najpraktyczniejszy Podarek Imiennowy, Ślubny — maszyny do prania „Całą parą” JOHN'A z piecykiem oszczędnościowym. Doprowadzona do największej doskonałości: **Parowa maszyna do prania** nie wymaga żadnych specjalnych urządzeń i nadająca się dla domowego użytku, dla Pralni, Hoteli, Restauracji, Koszar, Szpitali, Ochron, Kamer Dezygn. fekecyjnych i t. d. oraz **Magle, Wyzymaczki. Nasady kominowe przeciwdymne, zapobiegające zaczadzeniu, Oszczędzające opał.** 1067

Zawiera siarkę alkaliczną, dwuwęgiel sodu i inne sole mineral.
Polecam wypróbowane, doskonale
Aacheńskie mydła termalne
łagodne, do codziennego użytku dla dzieci i osób o wrażliwej cerze zapobiegające wysypkom i swędzeniu, po 40 kop.,
mocne, przeciw liszajom, węgrom, krostom, piegcom i czerwoności, nosa, rąk i skóry po 60 kop.
extra, przy uporczywych chorobach skórnych, egzemie, łuszczycy i t. p. po 80 kop.
Oryginał. tylko z różową banderolą i moim podpisem **Profesor Doktor Stahischmidt.**
0204 Tajny Radca Stanu.
Aacheńskie Towarz. naturalnych produktów źródłanych w Akwizgranie. Sprzedaż w aptekach, skład. aptecznych i perfum.

Najlepszy LIKIER **ARDINE**
Popierajmy przemysł polski Chrześcijański.
Udziałowa fabryka cukierków pod firmą „**PASIEKA**”
w Częstochowie, ulica Mała, Nr. 20. Wyrabia cukierki w różnych gatunkach. Mają na względzie zdrowie naszych konsumentów, zbieranie jak również i zapachy dojrzałych owoców, zatwierdzone przez Radę Lekarską. Tęszymy sobie iż pp. Kłupcy jak również Słowarzyżeni poproszą nas, przyczyniając się samemu do podniesienia przemysłu rodzimego. 0126
Cenniki wysyłamy na żądanie.
Do wynajęcia zaraz 4 pokoje przedpokój i kuchnia Wieluńska № 10 619-3-2
Pracownia ponoczoj i skarpetek damskiej p. Kieszczynskiej została przeniesiona pod firmą „**Jadwiga**” na ul. Szkolną 15. 638-4

Pracownia Gorseków „**HYGIENA**”
Częstochowa, II Aleja № 29. Telefon 478.
Zawsze na składzie i przyjmuję obstalunki na gorsety, biustaltery, pasy brzuszne i higieniczne z różnych materiałów. Gorsceiki „Centures” dla pań biuralistek, uczenie. Przerabianie starych gorseków na modne fasony. reparaція i pranie. Obstalunki na pranie wykonywana się w ciągu 3-ch dni po otrzymaniu szczegółowej miary.
Mieszkanie 3 pokoje lub 2 z kuchnią do wynajęcia od 1-go Kwietnia, Szkolna 36. 636-3-1

JASNEJ SŁONCA
ZAPRAWA 30 PODŁOGOWA UZIWIJA SZCZOTEK — NADAJE PISNIO I TRWAŁY POZIOMY PRZECIWSZCZ. APT. I SKR. FABR.
Obiady
zdrowe domowe. w godz. 12, do 5 po poł. Teatralna 13, m. 2, parter. 0212-18

PRACOWNIA
Sukien i Kostjumów Damskich
Przyjmuje mundurki dla pensjonarek i kostjumy gimnastyczne.
W. Karwowskiej
Teatralna № 23, m. 37.
tam jest miejsce dla uczennicy

Wszystkich naszych Czytelników i Przyjaciół prosimy o częste przysyłanie nam korespondencji z własnych stron oraz omawianie spraw najbardziej interesujących.

Zakład Ślusarsko Mechaniczny
W. BAJER w Częstochowie, ul. Teatralna Nr. 12. Telefon 357.
Poleca rowery nowe i używane oraz części zapasowe, duży wybór po cenach niskich. Przyjmuje wszelkie reperacje, emalowanie, niklowanie i wynajmowanie rowarów. 0141

UDOSKONALONA PERFUMERIA
Towarzystwo „**ST. PETERSBURSKIE**”
TECHNO-Chemiczne LABORATORIUM
Perfumierja „**AURORA**” — woda toaletowa
Perfumierja „**AURORA**” — perfumy
Perfumierja „**AURORA**” — mydło
Perfumierja „**AURORA**” — puder
Sprzedaż detaliczna i hurtowa — Warszawa Nowy Świat, 37

Dom dwupiętrowy z czterema pokojami w pobliżu dworca Herbosko-Kieleckiego sprzedam na dogodnych warunkach. Wiadomość Nowa 46, od 4-5 po poł. 0284
Dwa pokoje i kuchnia może być z ogrodem. Zaraz i od 1-go Maja do wynajęcia. Wiadomość Teatralna 18, m. 1. 620-3-1
Tanio dwa mieszkania po 2 pokoje z kuchnią razem lub oddzielnie do wynajęcia od zaraz. może być stajnia, wozownia i garaż na siano. Wiadomość Nowa 46 od 4-5 popołudniu. 0283

BOL GŁOWY i MIGRENE
NATYCHMIASTOWA UŻYWA **MIGRENE-NERVOSIN**
BEZWARUNKOWO PRAWY I NIEZŁYKOWY BŁYB I WYŚCIEK.
SA JUZ FALSYFIKATY!
WIEC ZADAC. APTEKACHISK. APT. PROSZĄC WYRABIANYCH TYLKO „**PLECZUK**” PODPISEM WYNAJĄCY A. GASECHIEGO na zażyciu. PROSZĘ SIĘ

Do sprzedania dom i plac na dogodnych warunkach tanie w Częstochowie. Wiadomość **Jasnej Słoneka 18**, wprost Teatralnej J. Polak.
Redakcja i Administracja
tracja II Aleja № 38. tel. № 50.

REKOPISÓW NADESLANYCH REDAKCJA NIE ZWRACA
PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ:
KANTOR WŁASNY Częstochowa, II Aleja № 38, w Zawierciu księgarnia p. Z. Hubickiej, — Rakowie p. Leon Piotrowski
Warunki prenumeraty: kocznie rb. 6, półrocznie, rb. 3, kwartalnie, rb. 1, kop. 50, miesięcznie, kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnikiem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego m. s. c; przed tekstem, k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu na 1 k. 50 nekrologi k. 25 Drobnie ogłoszenia po k. 3 za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20
Głoszenia treści matrymonialnej o 50 procent drożej
Redaktor i Wydawca **F D WILKOSZEWSKI**. Kierownik Literacki **F. J. GALINSKI**
Drukarnia **F D Wilkoszewskiego** w Częstochowie.